

РОЗВИТОК ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗМІН

УДК 347.77

ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПРИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Кушнір С. – ст. 1 курсу, гр. ПРЗмвн-11

Науковий керівник – к.ю.н, доцент Скірський І.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

На сьогодні, вирішуючи проблему захисту інтелектуальної власності, при інтеграції нашої держави в Європейський Союз (надалі – ЄС) необхідно виділити дві форми процесу у межах першої форми – гармонізації права – відбувається зближення національних законодавств країн – членів ЄС у сфері правової охорони інтелектуальної власності. Така форма характерна для авторського права і суміжних прав. Гармонізація права в ЄС здійснюється за допомогою такого нормативно – правового акту, як директива. Директива має обов'язкову силу тільки для держави, якій вона адресована і лише щодо того результату, до досягнення якого вона спрямована. Її відміною рисою також є те, що форми і способи реалізації правових положень, закріплених у директиві, визначаються самою державою. Директиві, як правило, має кореспондувати акт національно законодавства, що імплементує її положення. У самій же директиві встановлюється певний строк для здійснення імплементатії [1, с. 68].

При другій формі – уніфікації права – відбувається введення єдиного інструмента правової охорони інтелектуальної власності, що діє на всій території ЄС і не замінює національних інструментів правової охорони. Така форма більшою мірою характерна для сфери індивідуалізації учасників цивільного обороту і виробленої ними продукції (робіт, послуг) права промислових зразків, правової охорони селекційних досягнень у сфері рослинництва. Уніфікація права в межах ЄС здійснюється за допомогою прийняття такого нормативно – правового акту, як регламент. Головні властивості регламенту – загальне застосування в державах учасниках, загально обов'язковість в повному обсязі пряму дію – зумовлюють значну ефективність його положень. Регламенти не потребують подальшої ратифікації державами – членами в імплементатії в національного законодавства і не можуть бути змінені ніяким органом держави – члена [2, с. 79].

Одним із найважливіших векторів розвитку права інтелектуальної власності в ЄС є його інтернаціоналізація. Це, зокрема, виражається в усе більшому впливі норм універсальних угод, прийнятих при егідою міжнародних організацій на право інтелектуальної власності ЄС. Одним із прикладів цього приєднання Європейського Співтовариства 30

травня 2005 року в якості учасника міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин переглянутих в Женеві 19 березня 1991 року.

З іншого боку, спостерігається певна випередження розвитку правового регулювання інтелектуальної власності в ЄС у порівнянні з міжнародним універсальним та регіональними механізмами правової охорони інтелектуальної власності. Так, можна стверджувати, що механізм правової охорони правової власності в ЄС є зараз більш модернізованим, що включає сфери охорони, які зараз не в достатній мірі врегульовані на міжнародному універсальному рівні в межах Всесвітньої організації інтелектуальної власності. Виникає питання про відставання механізмів світової організації інтелектуальної власності від регіональних (європейських) систем, що природно, вимагає свого рішення [3].

У зв'язку з формуванням Спільного європейського економічного простору між ЄС і Україною доцільно укладання спеціальної угоди, що охоплює питання правової охорони інтелектуальної власності. У вказаній угоді слід закріпити положення про важливість забезпечення належного рівня ефективної охорони і забезпечення реалізації права на об'єкти інтелектуальної власності, а також підтвердити значимість зобов'язань, що впливають з цілого ряду міжнародних універсальних угод про охорону інтелектуальної власності як для країн – членів ЄС, так і для України.

Крім того, доцільно закріпити зобов'язання України щодо вдосконалення механізмів охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності з метою забезпечення рівня правової охорони, аналогічної рівню, існуючого в ЄС. Розв'язання цього питання здійснюється за допомогою вдосконалення українського законодавства щодо правової охорони інтелектуальної власності, гармонізації та уніфікації українського законодавства до положень і регламентів ЄС в сфері інтелектуальної власності та приєднання України до цілого ряду міжнародних угод у цій сфері [4, с. 9].

Вирішення зазначених проблем певній мірі належить Загальнодержавній програмі адаптації законодавства України до законодавства ЄС, затвердженої Законом України від 18 березня 2004 року.

Література

1. Капіца Ю.М. Напрями адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства ЄС / Ю.М. Капіца // Право України. - 2005. - №1. - С. 66 - 70.
2. Капіца Ю.М. Питання співвідношення права інтелектуальної власності та права конкуренції у законодавстві ЄС та України / Ю.М. Капіца // Право України. - 2006. - №11. - С. 78 - 81.
3. Рекомендації щодо вдосконалення механізму регулювання цифрового використання об'єктів авторського права і суміжних прав через мережу Інтернет [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://sips.gov.ua>
4. Бошицький Ю.Л. Удосконалення національного законодавства в сфері інтелектуальної власності: проблеми та перспективи / Ю.Л. Бошицький // Законодавство України: проблеми та перспективи: Зб. наук.праць міжнар. наук.-прак. конф. - К.: Вид-во Європ.ун-ту, -2011. - С.7 - 11.
5. Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 29. - Ст. 367.

УДК 347.455.045

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ ДЕПОЗИТНОГО ДОГОВОРУ

Голота О. – ст. 1 курсу, гр. ПРЗмвн-11

Науковий керівник – к.ю.н, доцент Світлак І.І.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Аналіз сучасної ситуації на ринку депозитних послуг України свідчить про масове порушення прав вкладників, що обумовлено, на нашу думку, ліквідацією значної кількості комерційних банків протягом останніх трьох років. При цьому, від проблем з поверненням депозитів і грошей з рахунків, банки плавно переходять до тимчасової адміністрації та ліквідації.

Основні проблеми, які потребують негайного розв'язання, та обумовлюють актуальність теми - це повернення депозитів вкладників понад гарантовану суму; повернення вкладів в іноземній валюті за умов різкої зміни курсу; недостатність власних фінансових ресурсів у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб; протиправне позбавлення права власності вкладників на депозитні кошти.

За цих умов розміщувати гроші на депозитах стає більш ризикованим, отже виникає нагальна потреба удосконалення чинної системи гарантування депозитів фізичних осіб та законодавства щодо захисту права власності вкладників комерційних банків.

Даний процес має свою законодавчу базу, яка останнім часом динамічно розвивається. Спробуємо проаналізувати тенденції розвитку законодавства України у сфері захисту прав вкладників на повернення свої вкладів та сформулювати відповідні висновки.

Легальна дефініція депозиту представлена у декількох нормативно-правових актах.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про банки і банківську діяльність» вклад (депозит) - це кошти в готівковій або у безготівковій формі, у валюті України або в іноземній валюті, які розміщені клієнтами на їх іменних рахунках у банку на договірних засадах на визначений строк зберігання або без зазначення такого строку і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору [1].

За п. 14.1.44. ст. 14 ПКУ депозит (вклад) - кошти, які надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або

повернення зі впливом встановленого договором строку. Залучення депозитів може здійснюватися у формі випуску (емісії) ощадних (депозитних) сертифікатів. Правила здійснення депозитних операцій встановлюються: для банківських депозитів - Національним банком України відповідно до законодавства; для депозитів (внесків) до інших фінансових установ - державним органом, визначеним законом [2].

В Положенні про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами вклад (депозит) - це грошові кошти в готівковій або безготівковій формі у валюті України або в іноземній валюті або банківські метали, які банк прийняв від вкладника або які надійшли для вкладника на договірних засадах на визначений строк зберігання чи без зазначення такого строку (під процент або дохід в іншій формі) і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору [3].

Не зважаючи на незначні відмінності у законодавчих дефініціях «депозиту», принциповим для нашого дослідження є те, що ці грошові кошти підлягають поверненню відповідно до умов договору та закону, в даному випадку договору банківського вкладу (депозитного договору).

За договором банківського вкладу (депозиту) одна сторона (банк), що прийняла від другої сторони (вкладника) або для неї грошову суму (вклад), що надійшла, зобов'язується виплачувати вкладникові таку суму та проценти на неї або дохід в іншій формі на умовах та в порядку, встановлених договором (частина перша статті 1058 ЦК України) [4].

Окрім вищезазначених законів дані відносини регулюються низкою спеціальних нормативно-правових актів.

Оскільки вкладник за договором депозиту є споживачем фінансових послуг, а банк їх виконавцем та несе відповідальність за неналежне надання цих послуг, передбачену частиною п'ятою статті 10 Закону України «Про захист прав споживачів», а саме сплату пені у розмірі 3 % вартості послуги за кожний день прострочення.